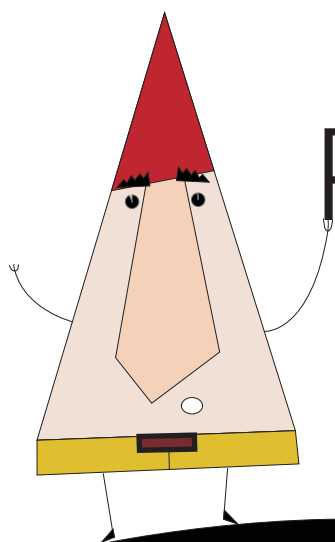

Permoníkova procházka centrem Kladna

Malí skřítki permoníci kdysi obývali kladenské doly. Pomáhali horníkům, ale také je často zlobili. Třeba jim kradli svačiny. Dnes už jsou doly zavřené a permoníci se rozprchlí po celém Kladně. Nejvíce se jich nastěhovalo do Hornického skanzenu Mayrau a do Sládečkova muzea. Přeci jen, tam jim to nejvíce připomíná staré časy, tam se cítí zase doma. Dva naši skřítki pro vás připravili tuto hru.

(Rada pro rodiče: pokud dojdete při čtení textu k symbolu ▲ , nechte děti nejprve samostatně reagovat, přemýšlet, něco dohledat... až pak čtete dál.)

Sládečkově
vlastivědné muzeum
v Kladně

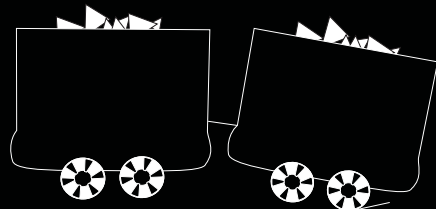
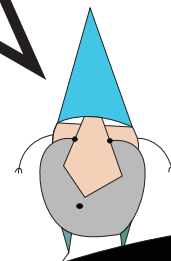
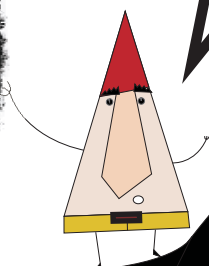
Ahoj kamaráde, taky tě to doma už nebaví? Tak se pojď s námi projít Kladnem. Když zvládneš všechny úkoly, dozvíš se, jak se my dva skřítki permoníci jmenujeme! Každý úkol ti prozradí jedno písmenko, které si zapíšeš. Když odpověď bude číslo, použij šifrovací tabulku, abys zjistil, jaké písmenko si zapsat.

ŠIFROVACÍ TABULKA

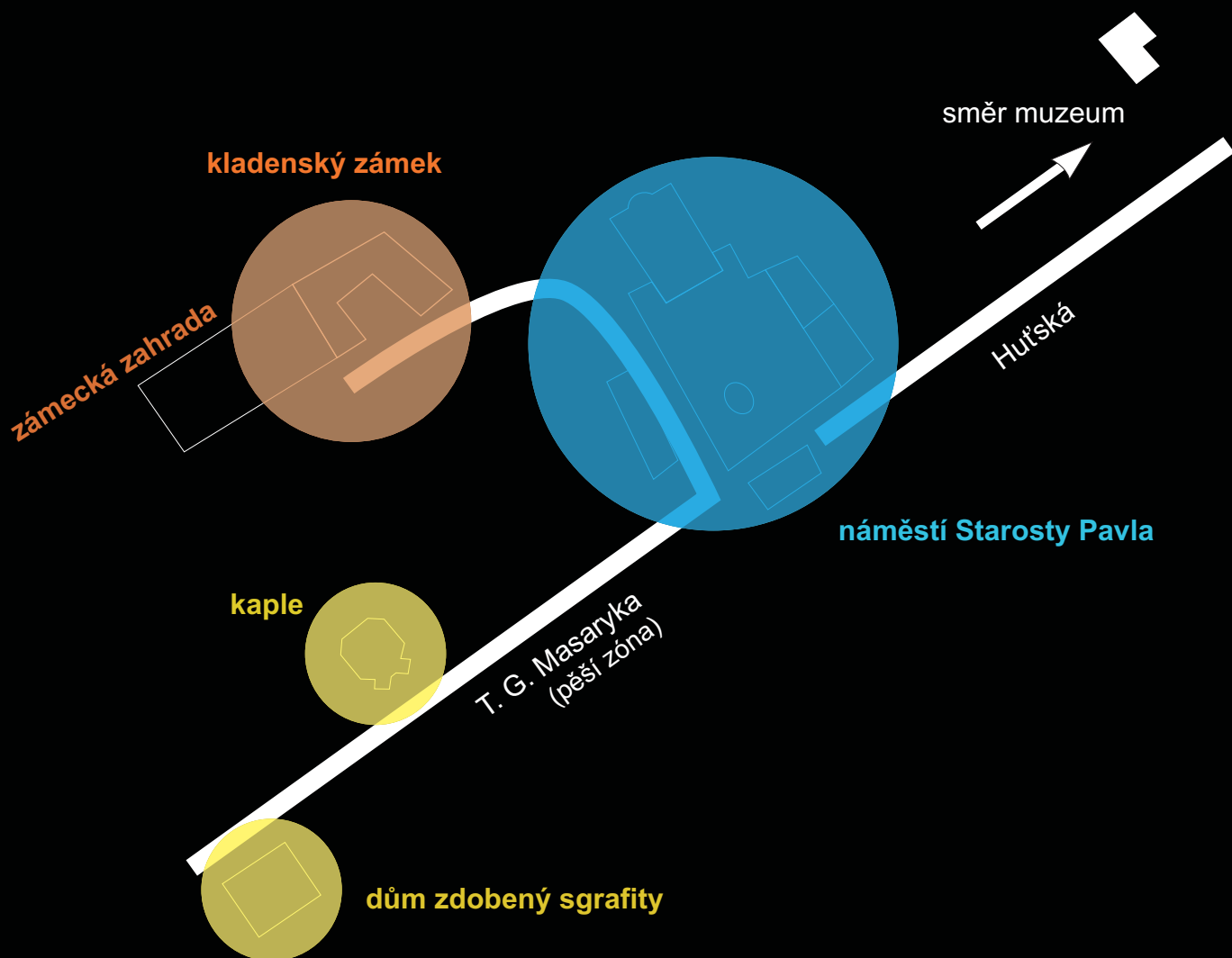

1	2	3	4	5
H	D	A	O	K

Vykutaná přímo z dolu!

PERMONÍKOVA MAPA CESTY 🐛

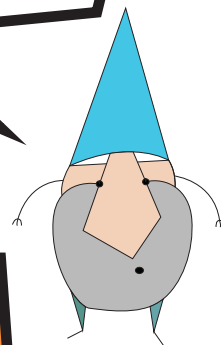
S KÝM JDETE NA PROCHÁZKU? 🐛

Začneme před zámkem!

To je totiž nejstarší stavba v Kladně. Kdysi dávno vypadal úplně jinak. Na to se můžeš podívat, až za námi přijdeš do muzea.

1

Kolik má zámek věží? Číslo převed' pomocí tabulky a zapiš.

1	2	3	4	5
H	D	A	O	K

2

Na věži je napsaný rok jejího dokončení. První dvě čísla sečti a od výsledku třetí a čtvrté odečti. Výsledné číslo převed' pomocí tabulky. Náповěda: $_ + _ - _ - _ =$

3

Nejdřív tady bydleli majitelé kladenského panství, potom mniši benediktýni a dnes se v zámku vystavují obrazy a další umělecká díla. Víš, jak se takovému místu říká?

Třetí písmenko si opiš.

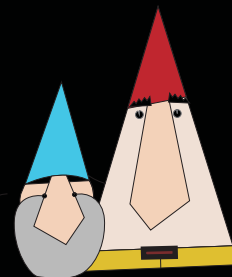
Náповěda: GA _ _ _ _ E

4

Kdysi k zámku patřily také zahrady, stodoly a stáje, ale většina z toho už je zbouraná. Najdi dřevěné dveře poblíž hlavního vstupu do zahrady ▲. Hlídej je čtyři zvířecí hlavy. Jsou to labuť (D), draci (K) nebo vlci (L)? Opiš správné písmenko v závorce.

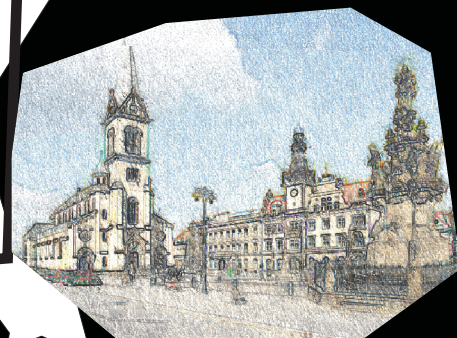
Permoníkovy rady pro zvědavé hlavy:

- **Mniši** jsou lidé, kteří žijí v kláštorech. Společně se zde modlí a pracují.
- **Benediktýni** jsou nejstarším mnišským řádem. Jejich název je odvozený od zakladatele řádu sv. Benedikta z Nursie.

Pojď, půjdeme dál, na náměstí!

Tady to dřív vypadalo úplně jinak. To ještě Kladno bývalo jen vesnicí a na náměstí stál malý kostelíček. Pak se ale začalo těžit uhlí a město rostlo a rostlo a do starého kostela už se všichni obyvatelé nevešli. A tak ho zbořili a postavili tenhle nový.

Do kostela se lidé chodí modlit a mše tam slouží pan farář. Tvůj další úkol bude najít na náměstí dům, kde pan farář bydlí. Napovím ti. Má to do kostela tak blízko, že by tam mohl chodit v papučích. A číslo popisné je 2 a 3 ▲. Ta dvě čísla má proto, že původně to byla bud': pošta a cukrárna (Á), fara a první kladenská škola (Í) nebo věznice a hladomorna (Ó).

A teď si prohlédneme kostel. Nad hlavním vchodem je reliéf tří postav ▲. Reliéf to je divné slovo, vid'? Tak říkáme sochařským dílům, která vystupují ze zdi. Ta postava uprostřed je Ježíš. Poznáš, kdo je tam s ním? ▲ Druhé písmenko si napiš.

Máš bystré oči? Na obou bočních stěnách kostela je reliéf jednoho zvířete. Najdeš ho? ▲ Druhé písmenko si opiš. Náповěda: Název zvířete, které hledáš, nesl i hotel, který stál dříve hned vedle kostela. Dnes je budova součástí radnice. Najdi ji a přečti si název hotelu.

Máme pro tebe zajímavý příklad. Všiml sis, kolik zvláštních oken je na kostele? Oběhni ho a spočítej, kolik má těch velkých obloukových oken po stranách a zezadu ▲. Číslo si napiš. Úplně jiná (kulatá) okna jsou nad bočními vchody, co ti připomínají? ▲ Ano, jsou jako kytička. Kolik mají obě dohromady okvětních lístků? ▲ A teď vezmi počet obloukových oken a odečti počet okvětních lístků. Výsledek převed' podle tabulky a zapiš. ___ - ___ =

1	2	3	4	5
H	D	A	O	K

Permoníkovy rady pro zvědavé hlavy:

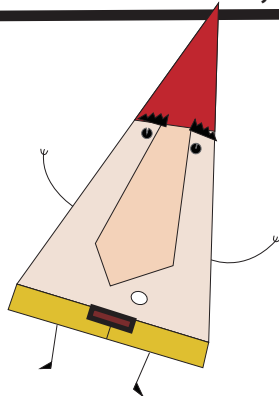
Kruhovým oknům se v architektuře říká **rozeta**.

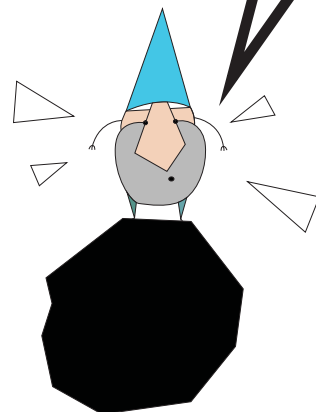
JUPÍÍÍÍ Už znáš mé jméno!!! _ _ _ _ _

Tak to jsme v polovině cesty.

Ted' ještě vypátrej jméno
mého starého dobrého kamaráda, ať nezačne trucovat!

A já jsem vosk?!
Mě už taky hádejte!

Když se rozhlédneš po náměstí, který dům ti ještě přijde zajímavý? ▲ Nám se moc líbí radnice. Tam pracují lidé, kteří řídí tohle město. Kdo je hlídá ze střechy? ▲ Horník (B), permoník (F) nebo rytíř (U)?

Na tomto místě je radnice teprve 140 let. Dříve byla v jiné budově tady na náměstí. Najdeš ve které? Poznáš ji podle věže ▲ . A na té věži je stejná věc, jako na věži dnešní radnice i na věži zámku. Co je to? Opiš si první písmeno. Nápověda: tik, ťak, tik, ťak...

Už víme, že jste chytří. Ale jste také obratní jako děti, které tady pobíhaly v minulosti? Vidíš na náměstí řady šedých sloupků? Postav se mezi ně do horní řady. Na jedné noze doskákej k dolní řadě a na druhé zase zpátky. **Super výkon, za odměnu ti dáme písmenko L.**

Než odejdeme z náměstí, podíváme se ještě na to krásné sousoší. Říká se mu Mariánský sloup. To proto, že socha úplně nahoře je panenka Marie. Pod ní jsou ale další sochy - andělci a světci. Kolik svatých napočítáš? Výsledek převed' pomocí tabulky.

1	2	3	4	5
H	D	A	O	K

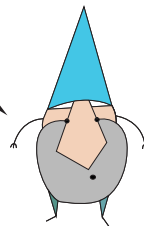
Permoníkovy rady pro zvědavé hlavy:

- Lidově se všem **rytířům na střechách radnic** říká Roland. Většinou ale symbolizují bezejmenného rytíře, ochránce městských práv.
- **V minulých staletích** mohly děti běhat po kladenském náměstí dokonce kolem rybníčku se sochou sv. Jana Nepomuckého nebo kolem studny s pumpou.

A jdeme na pěší zónu.
Sejdeme se před kaplí!

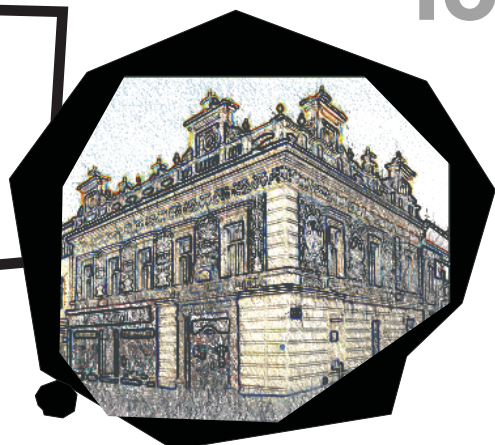
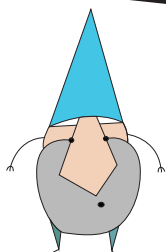

Každý kostel i kaple jsou zasvěcené nějakému světcí a podle něho se jmenují. Ta naše se jmenuje kaple sv. F _____. Čtvrté písmeno opiš.
Nápověda: Odpověď najdeš na informační ceduli. Hledej ji pod nohama.

13

**Poslední dva úkoly dostaneš
ještě o kousek dál,**

u jednoho z nejhezčích domů v Kladně. Najdeš ho snadno, je krásně zdobený a dnes je v něm knihkupectví a informační centrum.

Dřív tady ale bylo něco jiného. Byl to hostinec U rohatého čerta (É), lékárna U české koruny (Á) nebo cukrárna U sněhové pusinky (Ý)?
Odpověď najdeš nad vchodem.

14

Výzdobě na zdech se říká sgrafita. Nejdůležitější tři jsou ale z boku budovy ▲. Znázorňují předání receptu, sběr bylin a prodej léku. Kolik postav je na posledním obrázku? Číslo převed' a zapiš.

Chachá! Ty těžíš
písmenka rychleji,
než havíř uhlí!

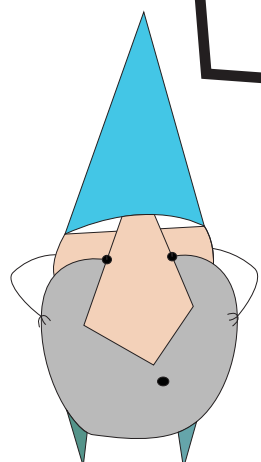

A je to!!!
Už znáš i mé jméno. _____

1	2	3	4	5
H	D	A	O	K

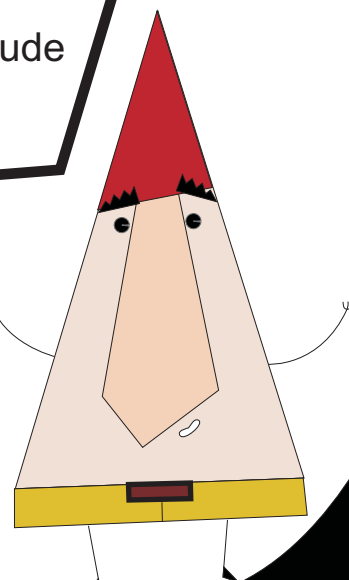
15

Jsi opravdový šikula a koumák. Tak to se ti bude líbit i u nás ve Sládečkově muzeu.

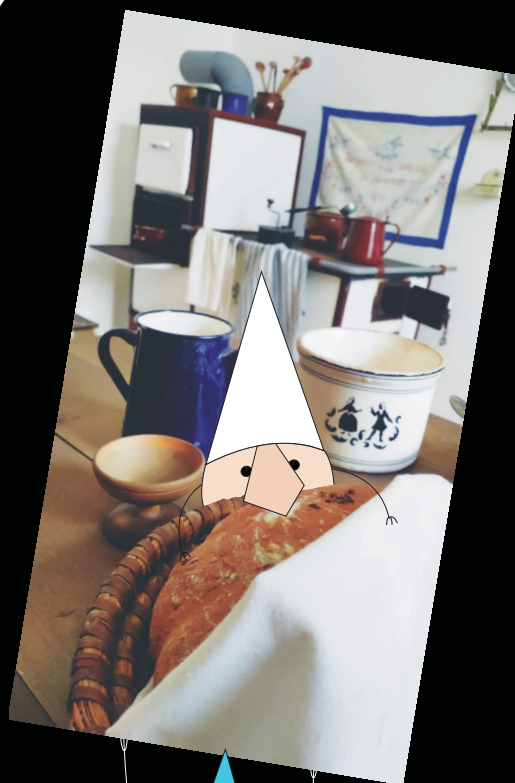
Zdař Bůh!

Ahoj!

VÝTVARNÁ AKTIVITA

A nebydlí nějaký permoník
také u tebe doma nebo
ve školce či škole?
Nakresli ho nebo jakkoli
vyrob a pojmenuj.
Kde se nejraději schovává?

Sládečkově vlastivědné muzeum v Kladně
© 2021

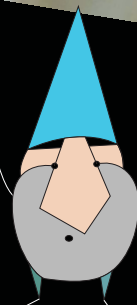

Sládečkově
vlastivědné muzeum
v Kladně

Středočeský kraj

Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna

🧝 Dvě pověsti závěrem
KYTICE BÁJÍ, POVĚSTÍ A PŘÍBĚHŮ Z OKRESU KLADENSKÉHO
Svazek I. (1941)

Dobry strážce horníků

Byl jeden horník, který nejraději pracoval o samotě. Jednou se mu zjevil skřítek a pravil: „Pojď za mnou, hrozí ti nebezpečí!“ Horník rád šel za skřítkem. Jak popošel asi pět kroků, sesypala se stěna. Skřítek ho dovedl až ke kleci. U klece zmizel. Horník neměl ani času skřítkovi poděkovat.

Jiný příběh vypravuje, jak poslali jednoho horníka pro pitnou vodu do postranní chodby. Přišel vyděšen a vyprávěl, že tam viděl malého muže s vousy do pasu, světlo velké jako slunce a že ho lákal za sebou. Muže toho nazývali permoníčkem.

Štědrý horník

Jednou, když horníci svačili, něco se k nim blížilo. Zbystřili zrak a čekali, co se objeví. Spatřili malé trpaslíky, kteří je prosili o jídlo. Tři horníci řekli, že mají málo, ale čtvrtý horník se s nimi rozdělil. Trpaslíčkové mu děkovali a slíbili, že se mu odmění. Skutečně se mu dobře odměnili. Ať přišel na kteroukoliv stranu, všude našel silnou a pěknou žílu uhlí, na které hodně vydělal, takže mu to kamarádi záviděli. Tak trpaslíčkové odměnili hodného horníka.

